

SKLEPI

SKLEP SVETA 2013/768/SZVP

z dne 16. decembra 2013

o delovanju EU v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem v okviru evropske varnostne strategije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

trgovini z orožjem. Pogodba je na voljo za podpis od 3. junija 2013 in bo začela veljati, ko jo bo ratificiralo 50 držav. Vse države članice Unije so podpisale pogodbo.

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 26(2) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Generalna skupščina ZN je 6. decembra 2006 sprejela Resolucijo 61/89 z naslovom „V smeri oblikovanja pogodbe o trgovini z orožjem: določitev skupnih mednarodnih standardov za uvoz, izvoz in prenos konvencionalnega orožja“ ter tako v ZN začela postopek za sprejetje pogodbe o trgovini z orožjem (v nadaljnjem besedilu: postopek za PTO). Generalna skupščina ZN je 2. decembra 2009 sprejela Resolucijo 64/48 z naslovom „Pogodba o trgovini z orožjem“, v kateri je sklenila, da bo leta 2012 sklicala konferenco ZN o pogodbi o trgovini z orožjem, da bi pripravila pravno zavezujoč instrument o najvišjih mogočih skupnih mednarodnih standardih za prenos konvencionalnega orožja.
- (2) Na konferenci ZN o pogodbi o trgovini z orožjem, ki je bila julija 2012, niso mogli doseči dogovora o sklepnem dokumentu v določenem roku, zato je bila v skladu z Resolucijo 67/234 A, ki jo je Generalna skupščina ZN sprejela 24. decembra 2012, zadnja konferenca ZN o pogodbi o trgovini z orožjem sklicana marca 2013. Na njej so sestavili uravnoteženo in široko zasnovano besedilo pogodbe, vendar o njem ni bilo mogoče doseči soglasja, saj so mu nasprotovale tri države članice ZN. Zadeva je bila nato predložena Generalni skupščini ZN, ki je 2. aprila 2013 z glasovanjem o Resoluciji A/RES/67/234 B z veliko večino sprejela Pogodbo o

- (3) V sklepih z dne 11. decembra 2006, 10. decembra 2007, 12. julija 2010 in 25. junija 2012 je Svet izrazil odločno zavezanost novemu pravno zavezujočemu mednarodnemu instrumentu, s katerim naj bi bili določeni najvišji mogoči skupni mednarodni standardi za ureditev zakonite trgovine s konvencionalnim orožjem in ki naj bi veljal za vse države in bi torej lahko bil univerzalen.

- (4) Postopek za PTO naj bi bil vključujoč in relevanten, kar je Svet podprl s sprejetjem Sklepa 2009/42/SZVP ⁽¹⁾ in Sklepa 2010/336/SZVP ⁽²⁾, ki med drugim podpirata vrsto regionalnih seminarjev po vsem svetu. Potem ko na konferenci ZN julija 2012 ni bil dosežen dogovor, je bilo neprekinjeno delovanje Unije v podporo pogodbi o trgovini z orožjem dopolnjeno s Sklepom Sveta 2013/43/SZVP ⁽³⁾.

- (5) Zdaj je prednostna naloga podpora čimprejšnjemu začetku veljavnosti in popolnemu izvajanju pogodbe. Unija se je hitro zavezala, da bo podpirala postopek za PTO, in sedaj lahko znatno prispeva k temu cilju, zlasti s svojimi dolgoletnimi izkušnjami s financiranjem pomoči pri nadzoru izvoza in ozaveščanju o njem. Izdajanje dovoljenj za orožje in blago z dvojno rabo je v Uniji še naprej v nacionalni pristojnosti, zato je strokovno znanje o nadzoru izvoza, s katerim so podprti programi pomoči in ozaveščanja, ki jih financira Unija, močno odvisno od držav članic. Za uspeh dejavnosti, s katerimi Unija pomaga pri nadzoru izvoza in ozaveščanju o njem, je zato ključno, da države članice dodelijo strokovnjake, ki bodo prispevali k programom Unije.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2009/42/SZVP z dne 19. januarja 2009 o podpori dejavnostim EU za spodbujanje procesa, ki vodi do oblikovanja pogodbe o trgovini z orožjem, med tretjimi državami v okviru evropske varnostne strategije (UL L 17, 22.1.2009, str. 39).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2010/336/SZVP z dne 14. junija 2010 o delovanju EU v podporo sporazumu o trgovini z orožjem v okviru Evropske varnostne strategije (UL L 152, 18.6.2010, str. 14).

⁽³⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 43/2013 z dne 17. januarja 2013 o uvrstitvi določenega blaga v kombinirano nomenklaturu (UL L 18, 22.1.2013, str. 5).

- (6) Dejavnosti Unije za pomoč in ozaveščanje na področju nadzora nad izvozom orožja se izvajajo na podlagi Skupnega ukrepa Sveta 2008/230/SZVP⁽¹⁾ in sklepov Sveta 2009/1012/SZVP⁽²⁾ in 2012/711/SZVP⁽³⁾. V dosedanjih dejavnostih je bilo zajetih več tretjih držav iz bližnje sosesčine Unije, da bi okrepili njihove sisteme nadzora nad izvozom orožja ter povečali odgovornost in preglednost.
- (7) Tudi pri nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo Unija že dolgo nudi pomoč v okviru Uredbe (ES) št. 1717/2006⁽⁴⁾, ki je vzpostavila instrument za stabilnost, na podlagi katerega je mogoče zagotavljati pomoč pri razvoju pravnega okvira in institucionalnih zmogljivosti za uvedbo in uveljavljanje učinkovitega nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo, tudi ukrepov za regionalno sodelovanje. Varnostni svet Združenih narodov je 28. aprila 2004 sprejel Resolucijo 1540 (2004) (v nadaljnjem besedilu: RVSZN 1540 (2004)), ki predpisuje učinkovit nadzor nad prenosom blaga, povezanega z orožjem za množično uničevanje. Unija podpira izvajanje RVSZN 1540 (2004) predvsem s Skupnim ukrepom Sveta 2006/419/SZVP⁽⁵⁾, Skupnim ukrepom Sveta 2008/368/SZVP⁽⁶⁾ in Sklepom Sveta 2013/391/SZVP⁽⁷⁾, razsežnost RVSZN 1540 (2004), ki se nanaša na nadzor nad izvozom, pa s programi pomoči pri nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo.
- (8) Nadzor, vzpostavljen za izvajanje RVSZN 1540 (2004) in v okviru programov Unije za pomoč pri nadzoru nad izvozom blaga z dvojno rabo, tako poleg posebne pomoči pri nadzoru nad izvozom orožja prispeva k splošni zmogljivosti za učinkovito izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem, saj se zakoni, upravni postopki in agencije, pristojne za nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo pogosto prekrivajo s tistimi za nadzor nad izvozom konvencionalnega orožja. Pomoč na področju blaga z dvojno rabo tako podpira tudi zmogljivosti za nadzor nad izvozom orožja. Zato je ključno zagotoviti natančno usklajevanje med dejavnostmi nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo in podpornimi dejavnostmi za izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem.
- (9) Zaradi tega zaželenega usklajevanja pomoči pri nadzoru izvoza, ki se zagotavlja na drugih ustreznih področjih, ta sklep podpira dejavnosti, namenjene okrepitvi zmogljivosti za nadzor nad prenosom orožja v več upravičenih državah, da bi tako podprl učinkovito in strokovno izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem. Učinek pogodbe bo odvisen od stopnje njene univerzalnosti in njenega upoštevanja, zato bi bilo treba zagotoviti tudi podporo dejavnostim ozaveščanja in seznanjanja, da bi tako okrepili podporo, ki jo pogodbi dajejo ustrezne zainteresirane strani in druge tretje države, pa tudi interes za njeno izvajanje.
- (10) Svet je tehnično izvajanje sklepov 2009/1012/SZVP in 2012/711/SZVP poveril nemškemu zveznemu uradu za gospodarstvo in nadzor nad izvozom (v nadaljnjem besedilu: BAFA, *Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle*). BAFA je uspešno dokončal organizacijo vseh dejavnosti iz Sklepa Sveta 2009/1012/SZVP. Poleg tega je tudi izvajalska agencija za projekte o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo, financirane na podlagi "instrumenta za stabilnost". Zato je izbor BAFA za izvajalsko agencijo za dejavnosti, s katerimi Unija podpira izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem v tretjih državah, upravičen zaradi njegovih dokazanih izkušenj, usposobljenosti in potrebne strokovnega znanja za celoten spekter ustreznih dejavnosti Unije za nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo ter orožja. Zaradi izbora BAFA bo lažje ugotoviti, kje so sinergije med dejavnostmi za nadzor izvoza na področju blaga z dvojno rabo in na področju orožja, ter tako zagotoviti, da pomoč v zvezi s Pogodbo o trgovini z orožjem primerno dopolnjuje pomoč, ki se že zagotavlja na podlagi obstoječih programov pomoči za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in orožja –
- (1) Skupni ukrep Sveta 2008/230/SZVP z dne 17. marca 2008 o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja in uveljavljanje načel in meril iz Kodeksa ravnanja EU pri izvozu orožja v tretjih državah (UL L 75, 18.3.2008, str. 81).
- (2) Sklep Sveta 2009/1012/SZVP z dne 22. decembra 2009 o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter uveljavljanje načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah (UL L 348, 29.12.2009, str. 16).
- (3) Sklep Sveta 2012/711/SZVP z dne 19. novembra 2012 o podpori dejavnostim Unije za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah (UL L 321, 20.11.2012, str. 62).
- (4) Uredba (ES) št. 1717/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o vzpostavitvi instrumenta za stabilnost (UL L 327, 24.11.2006, str. 1).
- (5) Skupni ukrep Sveta 2006/419/SZVP z dne 12. junija 2006 za podporo pri izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 165, 17.6.2006, str. 30).
- (6) Skupni ukrep Sveta 2008/368/SZVP z dne 14. maja 2008 za podporo pri izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 127, 15.5.2008, str. 78).
- (7) Sklep Sveta 2013/391/SZVP z dne 22. julija 2013 za podporo pri praktičnem izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) o neširjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev (UL L 198, 23.7.2013, str. 40).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. V podporo čimprejšnjemu začetku veljavnosti in izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem (v nadaljnjem besedilu: PTO) Unija izvaja dejavnosti z naslednjimi cilji:

— podpiranje več držav na njihovo prošnjo, da bi okrepile svoje sisteme za nadzor nad prenosom orožja, kar je potrebno za izvajanje PTO;

— na nacionalni in regionalni ravni povečanje ozaveščenosti ustreznih nacionalnih in regionalnih organov in zainteresirani strani civilne družbe o PTO in njihove odgovornosti zanje, tako da bodo še bolj sodelovali pri njenem izvajanju.

2. Unija za uresničitev ciljev iz odstavka 1 izvaja naslednje projektne dejavnosti:

(a) pomoč upravičenim državam pri pripravi, posodabljanju oziroma izvajanju ustreznih zakonodajnih in upravnih ukrepov za uvedbo in razvoj učinkovitega sistema nadzora nad prenosom orožja v skladu z zahtevami iz PTO;

(b) izboljšanje strokovnega znanja in sposobnosti uradnikov upravičenih držav za izdajanje dovoljenj oziroma izvrševanje nadzora, predvsem z izmenjavo najboljših praks, usposabljanjem in dostopnostjo ustreznih virov informacij, da bi zagotovili primerno izvajanje in izvrševanje nadzora nad prenosom orožja;

(c) spodbujanje preglednosti mednarodne trgovine z orožjem na podlagi zahtev po preglednosti iz PTO;

(d) spodbujanje upravičenih držav k stalnemu upoštevanju PTO z vključevanjem ustreznih nacionalnih in regionalnih zainteresiranih strani, kot so nacionalni parlamenti, pristojne regionalne organizacije in predstavniki civilne družbe, ki so dolgoročno zainteresirani za spremljanje učinkovitega izvajanja PTO;

(e) spodbujanje širše zainteresiranosti za PTO ter v ta namen vplivanje na države, ki niso sprejele nobenih ukrepov za pristop k PTO, da bi tako podprli njeno univerzalnost.

Projektne dejavnosti iz tega odstavka so podrobno opisane v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).

2. Projektne dejavnosti iz člena 1(2) tehnično izvaja nemški zvezni urad za gospodarstvo in nadzor nad izvozom (BAFA - Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle).

3. BAFA svojo nalogo opravlja pod pristojnostjo visokega predstavnika. Visoki predstavnik v ta namen z BAFA sprejme potrebne dogovore.

Člen 3

1. Finančna sredstva za izvajanje projektne dejavnosti iz člena 1(2) znašajo 5 200 000 EUR. Skupni ocenjeni proračun za celotni projekt je 6 445 000 EUR. Del ocenjenega proračuna, ki ni krit iz referenčnega zneska, s sofinanciranjem zagotovi Vlada Zvezne republike Nemčije.

2. Odhodki, ki se financirajo iz referenčnega zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 1. V ta namen z BAFA sklene sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev. V njem je določeno, da mora BAFA zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije ustrezno njegovi višini.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Svet obvesti o kakršnih koli težavah v tem procesu ter o datumu sklenitve sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev.

Člen 4

1. Visoki predstavnik o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi BAFA. Ta poročila so izhodišče za ocenjevanje, ki ga opravi Svet.

2. Komisija zagotovi podatke o finančnih vidikih izvajanja projektne dejavnosti iz člena 1(2).

Člen 5

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Veljati preneha 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev iz člena 3(3). Vendar preneha veljati dne 17. junija 2014, če sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev ni sklenjen pred tem datumom.

V Bruslju, 16. decembra 2013

Za Svet
Predsednica
C. ASHTON

PRILOGA

PROJEKTNE DEJAVNOSTI IZ ČLENA 1(2)

1. Ozadje in razlogi za podporo SZVP

Ta sklep temelji na predhodnih sklepih Sveta o podpori postopku ZN za Pogodbo o trgovini z orožjem in spodbujanju razvoja odgovornejših in preglednejših sistemov nadzora nad izvozom orožja v tretjih državah ⁽¹⁾. Generalna skupščina ZN je pogodbo sprejela 2. aprila 2013, pogodba pa je na voljo za podpis od 3. junija 2013.

Določeni cilj pogodbe je „vzpostaviti najvišje mogoče skupne mednarodne standarde za ureditev ali izboljšanje ureditve mednarodne trgovine s konvencionalnim orožjem, preprečiti in odpraviti nedovoljeno trgovino s konvencionalnim orožjem ter preprečiti njegovo preusmerjanje“. Njen izrecni namen je „prispevati k mednarodnemu in regionalnemu miru, varnosti in stabilnosti, zmanjšati trpljenje ljudi ter spodbujati sodelovanje, preglednost in odgovorno ravnanje držav pogodbenic v mednarodni trgovini s konvencionalnim orožjem, s čimer bo vzpostavljeno zaupanje med državami pogodbenicami“. Cilj in namen pogodbe sta tako skladna s splošnim ciljem zunanje in varnostne politike Unije, kot je zapisan v členu 21 Pogodbe o Evropski uniji in natančneje določen v evropski varnostni strategiji.

Potem ko je Generalna skupščina ZN sprejela Pogodbo o trgovini z orožjem, je Unija opredelila tri glavne izzive, povezane z navedeno pogodbo: zagotoviti je treba, da bo hitro začela veljati, zagotoviti je treba njeno učinkovito izvajanje in nazadnje je treba poskrbeti, da bo univerzalna. Pri odzivanju na te izzive sta ključna pomoč pri nadzoru izvoza in ozaveščanje, ki sta zato tudi osrednja elementa tega sklepa.

Glede pomoči pri nadzoru izvoza je v tem sklepu predviden razvoj več posebnih programov pomoči, s katerimi bo upravičenim državam nudena prilagojena in daljnosežna pomoč pri izpolnjevanju zahtev iz PTO. Pomoč se bo razvijala v skladu z načrtom za pomoč, ki bo dogovorjen z upravičenimi državami in ki bo natančno določal prednostne ukrepe, zagotavljal lokalno odgovornost ter odražal zavezanost ratifikaciji pogodbe.

Poleg posebnih programov pomoči ta sklep predvideva tudi priložnostne dejavnosti pomoči, ki bodo dopolnjevale posebne programe pomoči pri obravnavanju drugih upravičenih držav z omejenimi in jasno določenimi potrebami. Unija se bo lahko s temi priložnostnimi dejavnostmi pomoči prožno in hitro odzivala na prošnje za pomoč.

Namen tega sklepa je pritegniti zainteresirane strani, kot so nacionalni parlamenti, pristojne regionalne organizacije in predstavniki civilne družbe, ki so dolgoročno zainteresirane za spremljanje učinkovitega izvajanja PTO, ter tako prispevati k dolgoročnosti prizadevanj upravičenih držav za nadzor nad prenosom orožja.

Nazadnje pa je glede izziva za zagotovitev univerzalnosti PTO v ta sklep vključen tudi element ozaveščanja, tako da bi k sodelovanju pritegnili vse ustrezne države. Izbrana je bila možnost, da se te države pritegnejo s pomočjo pristojnih regionalnih organizacij, katerih članice so te države in ki izvajajo dejavnosti na področju nadzora prenosa orožja.

V tem sklepu je tako določen celovit niz dejavnosti pomoči in ozaveščanja, s katerimi bi se lahko ustrezno odzvali na tri navedene izzive. Dejavno reševanje teh izzivov je skladno z dolgo in predano podporo Unije in njenih držav članic Pogodbi o trgovini z orožjem.

2. Splošni cilji

Temeljni cilj tega sklepa je, da več držav na prošnjo dobi podporo za okrepitev njihovih sistemov za nadzor nad prenosom orožja, kar je potrebno za učinkovito izvajanje PTO. Dejavnosti pomoči, ki bodo pri tem razvite, bi nato uporabili v širšem okviru zagotavljanja sodelovanja ustreznih zainteresiranih strani in ozaveščanja drugih držav. Natančneje bodo dejavnosti Unije zagotovile:

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2010/336/SZVP, Sklep Sveta 2013/43/SZVP, Sklep Sveta 2009/1012/SZVP in Sklep Sveta 2012/711/SZVP.

- (a) okrepitev zmogljivosti upravičenih držav za nadzor nad prenosom orožja;
- (b) večjo ozaveščenost in odgovornost ustreznih zainteresiranih strani, kot so pristojne regionalne organizacije, nacionalni parlamenti in predstavniki civilne družbe, ki so dolgoročno zainteresirane za učinkovitost izvajanja pogodbe;
- (c) ozaveščanje drugih držav, da bi podprli univerzalnost pogodbe.

3. Opis projektnih dejavnosti

3.1. Oblikovanje skupine strokovnjakov

3.1.1. Cilj projekta

Cilj oblikovanja skupine strokovnjakov je izvajalski agenciji zagotoviti natančno določen, strokovno usposobljen in zanesljiv vir, da se bo lahko ustrezno odzvala na prošnje za pomoč ter podprla poznejše dejavnosti pomoči. Z oblikovanjem take skupine naj bi tudi spodbudili agencije držav članic za nadzor nad izvozom, da imenujejo ustrezne strokovnjake, saj bosta njihova razpoložljivost in sodelovanje pri dejavnostih pomoči ključna za izvedljivost zadevnih dejavnosti.

3.1.2. Opis projekta

Izvajalska agencija bo oblikovala skupino strokovnjakov. Ti strokovnjaki bodo izvajali dejavnosti pomoči, ki jih bodo pripravili za upravičene države glede na področja svoje strokovnosti in glede na potrebe, ki jih bodo določile upravičene države oziroma bodo določene skupaj z njimi.

Izvajalska agencija bi morala pri izbiri strokovnjakov zagotoviti čim večjo geografsko zastopanost. Na voljo bi morala imeti ustrezne in razpoložljive strokovnjake iz drugih agencij za nadzor izvoza v Uniji. Prav tako bi morala spodbujati sodelovanje strokovnjakov iz držav, ki so pred kratkim uspešno razvile nacionalne sisteme nadzora nad prenosom orožja, vključno s tistimi, ki so bili razviti v povezavi z prejeto mednarodno pomočjo.

V skupini strokovnjakov bi moralo biti združeno strokovno znanje za vse vidike nacionalnega sistema nadzora nad prenosom orožja; zlasti pravni vidik, izdajanje dovoljenj, carine/izvrševanje, ozaveščanje, kazenski pregon/sankcije, poročanje/preglednost.

3.2. Prilagojeni nacionalni programi pomoči, ki se izvajajo v skladu z načrtom pomoči

3.2.1. Cilj projekta

Cilj posebnih programov pomoči in načrtov zanje je okrepitev zmogljivosti upravičenih držav za celovito in trajno izpolnjevanje zahtev iz PTO. Načrt bo upravičeni državi omogočil, da predvidi, kakšna pomoč je načrtovana, hkrati pa bodo v njem predstavljene izboljšave, ki jih lahko pričakuje pri svojih zmogljivostih za nadzor nad prenosom.

3.2.2. Opis projekta

Nacionalni programi pomoči bodo uvedeni za največ dvanajst upravičenih držav. V prvih dveh letih izvajanja sklepa ne bo uvedenih več kot deset programov pomoči za izvajanje, tako da bo Unija lahko odgovorila na dodatne prošnje za pomoč, ki bodo predložene pozneje.

Posebne programe pomoči bi bilo treba razviti po naslednjih fazah:

- (a) Prošnja za pomoč za izvajanje PTO (ki jo izvajalski agenciji predloži tretja država). Ta prošnja bi morala biti čim bolj utemeljena in v najboljšem primeru bi morala biti v njej že določena posebna področja, za katera naj bi bila prejeta pomoč. Če je ustrezno, bi morala država prosilka navesti, kakšno pomoč je že prejela oziroma prejema iz drugih virov, ter informacije o svoji nacionalni strategiji za izvajanje PTO.

- (b) Visoki predstavnik bo na podlagi stopnje utemeljenosti in meril iz točke 5.1 skupaj z Delovno skupino za izvoz konvencionalnega orožja (COARM) in izvajalsko agencijo odločil, ali je država prosilka upravičena do pomoči.
- (c) Če bo prošnja za pomoč ugodno sprejeta, bo izvajalska agencija organizirala strokovni ocenjevalni obisk. Ta obisk bi morali v tesnem sodelovanju pripraviti izvajalska agencija in tretja država, ki prosi za pomoč, pri njem pa bi morale sodelovati nekaj najustrežnejših strokovnjakov iz skupine strokovnjakov iz točke 3.1.

Strokovni ocenjevalni obisk je lahko, kadar je to mogoče, pripravljen z uporabo z uporabo vprašalnikov in z zbiranjem informacij, ki so na voljo. Med njim bo opravljena prva ocena potreb in prednostnih nalog države, ki prosi za pomoč. Omogočil bo zlasti, da se z državo, ki prosi za pomoč, razjasni, kaj je potrebno za učinkovito izvajanje PTO, ter primerjavo teh potreb s sredstvi za nadzor nad prenosom orožja, ki jih država že ima. Med tem prvim strokovnim ocenjevalnim obiskom bodo zbrane vse ustrezne domače agencije in zainteresirane strani ter določeni motivirani in zanesljivi lokalni partnerji.

- (d) Izvajalska agencija bo na podlagi rezultatov strokovnega ocenjevalnega obiska sestavila načrt pomoči. Izvajalska agencija bo pri pripravi takega načrta pomoči upoštevala vso pomoč v zvezi s PTO, ki jo morda zagotavljajo druge organizacije. Če je država, ki prosi za pomoč, že razvila nacionalno strategijo za izvajanje PTO, bo izvajalska agencija zagotovila tudi, da je načrt pomoči Unije skladen s to nacionalno strategijo za izvajanje.
- (e) Komisija bo posebej seznanjena z rezultati strokovnega ocenjevalnega obiska in poznejšim osnutkom načrta pomoči v okviru običajnega finančnega in opisnega poročanja, predvidenega v členu 3 tega sklepa.
- (f) Osnutek načrta pomoči bo predložen upravičeni državi, da bi ga odobrila. Ta načrt bo prilagojen upravičeni državi in v njem bodo določene prednostne naloge za pomoč.
- (g) Pri izvajanju načrta bodo sodelovali vsi ustrezni strokovnjaki iz skupine strokovnjakov in druge ustrezne zainteresirane strani.

Ovisno od potreb zadevne upravičene države bo načrt uveden po običajnem pet-stebnem pristopu, ki se tradicionalno uporablja za pomoč pri strateškem trgovinskem nadzoru (pravna vprašanja, izdaja dovoljenj, carine/izvrševanje, ozaveščanje in sankcije/kazenski pregon). Poleg tem petim standardnim področjem bo kar največ pozornosti namenjene tudi poročanju in preglednosti.

V spekter instrumentov pomoči bodo zajeti zlasti pravni pregledi, seminarji, delavnice, študijski obiski ter uporaba spletnih orodij in informativnih virov. Te instrumente pomoči bo izbrala izvajalska agencija v skladu s posebnimi potrebami in prednostnimi nalogami, določenimi med strokovnim ocenjevalnim obiskom, ter v skladu z dogovorjenim načrtom. V načrtu pomoči bi bilo treba jasno navesti in utemeljiti instrumente pomoči, ki bodo izbrani za ustrezen odziv na prošnjo za pomoč.

3.3. Priložnostne delavnice za individualno pomoč

3.3.1. Cilj projekta

S priložnostnimi delavnicami za individualno pomoč naj bi okrepili zmogljivosti upravičenih držav za nadzor nad prenosom orožja, tako da bodo lahko usmerjeno in ustrezno izpolnjevale zahteve iz PTO. Unija se bo lahko s temi priložnostnimi dejavnostmi pomoči prožno in hitro odzivala na prošnje za pomoč, v katerih so opredeljene posebne potrebe, povezane z učinkovitim izvajanjem PTO.

3.3.2. Opis projekta

Predvidenih bo največ deset dvodnevni delavnic za posamezno upravičeno državo, ki bodo organizirane na specifično prošnjo za pomoč in če bo izražen interes za okrepitev enega ali več posebnih področij sistema nadzora nad prenosom orožja.

S temi delavnicami bo zagotovljena omejena individualna in prilagojena pomoč, obravnavana pa bodo posebna vprašanja, ki jih bo izpostavila država prosilka, kot na primer pregled zakonodaje o nadzoru nad prenosom, najboljše prakse pri poročanju, ustrezni viri informacij o uporabi meril iz PTO za oceno tveganja in nadzor nad končno uporabo in dokumentacija o njej. Organizirane bodo v upravičenih državah, strokovno znanje pa bodo prispevali strokovnjaki iz skupine strokovnjakov iz točke 3.1.

Izvajalska agencija bo pristojna za prejemanje prošelj za pomoč in poročanje visokemu predstavniku, ki bo po posvetovanju s COARM odločil, kako je treba nanje odgovoriti. Podlaga za oceno visokega predstavnika bodo predvsem merila iz točke 5.1, natančnost prošnje in opredelitev zadevnih problemov v njej ter geografsko ravnovesje.

3.4. Možnost prenosa sredstev od posebnih programov pomoči na priložnostne delavnice za pomoč

Kadar ni izpolnjeno največje število popolnih posebnih programov pomoči, predvideno v točki 3.2, bi lahko bilo število delavnic, predvideno v točki 3.3, povečano na največ dvajset.

Visoki predstavnik in Komisija skupaj s COARM vsakega pol leta pregledata stanje glede posebnih programov pomoči, da bi ocenila možnosti za povečanje števila delavnic za individualno pomoč sorazmerno s stopnjo neizkoriščenih posebnih programov pomoči.

3.5. Konferenca držav, upravičenih do dejavnosti pomoči iz PTO

3.5.1. Cilj projekta

Cilj konference je povečati ozaveščenost in odgovornost ustreznih zainteresiranih strani, kot so pristojne regionalne organizacije, nacionalni parlamenti in predstavniki civilne družbe, ki so dolgoročno zainteresirane za učinkovitost izvajanja pogodbe.

3.5.2. Opis projekta

Projekt bo izveden v obliki dvodnevne konference, ki bo organizirana proti koncu izvajanja tega sklepa. Na konferenci se bodo zbrali ustrezni predstavniki držav, upravičenih do posebnih programov pomoči iz točke 3.2 in priložnostnih dejavnosti pomoči iz točke 3.3.

Na konferenci si bodo upravičene države lahko izmenjale izkušnje, se obvestile o svojih stališčih do PTO ter o statusu ratifikacije in izvajanja PTO ter dale ustrezne informacije predstavnikom nacionalnih parlamentov in civilne družbe.

Med udeleženci te konference bi zato morali biti:

- diplomatsko in vojaško/obrambno osebje iz upravičenih držav, zlasti organov, odgovornih za nacionalne politike, povezane s PTO;
- tehnično osebje in osebje organov kazenskega pregona iz upravičenih držav, zlasti uradniki organov za izdajo dovoljenj, carine in organov kazenskega pregona;
- predstavniki nacionalnih, regionalnih in mednarodnih organizacij, ki zagotavljajo pomoč, ter predstavniki držav, ki so zainteresirane za zagotavljanje ali prejemanje pomoči pri strateškem trgovinskem nadzoru;
- predstavniki ustreznih nevladnih organizacij, možganskih trustov, nacionalnih parlamentov in industrije.

Po pričakovanjih bo na konferenci sodelovalo do 80 udeležencev. Kraj konference in končni seznam povabljenih držav in organizacij bo določil visoki predstavnik po posvetovanju z Delovno skupino COARM na predlog izvajalske agencije.

3.6. Regionalni seminarji

3.6.1. Cilj projekta

Na regionalnih seminarjih bo mogoče ozaveščati druge države in tako zagotoviti univerzalnost pogodbe. Prav tako bodo podprli še večjo udeležbo ciljnih regionalnih organizacij pri PTO ter njihov interes za promocijo pogodbe v vseh njihovih državah članicah.

3.6.2. Opis projekta

Projekt bo izveden v obliki petih dvodnevni seminarjev, na katerih bodo obravnavani stanje v postopku za začetek veljavnosti PTO ter povezana vprašanja izvajanja.

Na seminarjih bodo lahko države, ki so upravičene do pomoči pri nadzoru nad prenosom orožja, izmenjale stališča in izkušnje ter ocenile, kako ta pomoč vpliva na dejavnosti njihovih regionalnih organizacij. Posebno pozornost bodo namenile tudi:

- izkušnjam pri sodelovanju jug-jug pri vzpostavljanju in razvoju sistemov nadzora nad prenosom orožja ter možno-stim za tako sodelovanje;
- dopolnjevanju med PTO in drugimi ustreznimi instrumenti ZN, zlasti Akcijskim programom ZN za preprečevanje vseh vidikov nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem, boj proti njim in njihovo izkoreninjenje.

Seminarji bodo organizirani v prvih osemnajstih mesecih izvajanja tega sklepa Sveta, namenjeni pa bodo naslednjim regionalnim organizacijam in njihovim ustreznim državam članicam:

- Regionalnemu centru Združenih narodov za mir in razorožitev na območju Azije in Pacifika (UNRCPD),
- Regionalnemu centru Združenih narodov za mir in razorožitev v Afriki (UNREC),
- Regionalnemu centru Združenih narodov za mir, razorožitev in razvoj v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju (UNLIREC),
- Gospodarski skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS),
- Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE).

Če je mogoče, bi bilo najbolje seminarje organizirati v državi, ki je upravičena do posebnega programa pomoči. Če to ne bo mogoče, bi moral o kraju odločiti visoki predstavnik po posvetovanju z COARM.

Med udeleženci regionalnih seminarjev bi morali biti:

- (a) diplomatsko in vojaško/obrambno osebje iz držav v regiji, zlasti organov, odgovornih za nacionalne politike, pove-zane s PTO,
- (b) tehnično osebje in osebje organov kazenskega pregona iz držav v regiji, zlasti uradniki organov za izdajo dovoljenj, carine in organov kazenskega pregona,

- (c) predstavniki mednarodnih in regionalnih organizacij, nevladnih organizacij, ki delujejo v regiji, možganskih trustov, nacionalnih parlamentov ter lokalne/regionalne industrije,
- (d) nacionalni in mednarodni tehnični strokovnjaki s področja nadzora nad prenosom orožja, vključno s strokovnjaki in predstavniki industrije iz Unije.

Po pričakovanjih bo na vsakem seminarju sodelovalo do 70 udeležencev.

4. Odnos do drugih dejavnosti pomoči pri nadzoru izvoza

4.1. Usklajevanje z drugimi dejavnostmi pomoči Unije pri nadzoru nad izvozom

Kadar se tretjim državam zagotavlja pomoč v zvezi s PTO, bi si bilo treba glede na izkušnje s preteklimi dejavnostmi in trenutne dejavnosti pomoči pri nadzoru nad izvozom blaga z dvojno rabo ter konvencionalnega orožja prizadevati za čim večjo sinergijo in dopolnjevanje, da bi zagotovili, da bodo dejavnosti Unije čim bolj učinkovite in usklajene, ter preprečili nepotrebno podvajanje.

4.2. Usklajevanje z drugimi ustreznimi dejavnostmi pomoči

Izvajalska agencija bi morala veliko pozornost nameniti tudi dejavnostim v zvezi s PTO, ki se izvajajo na podlagi Akcijskega programa ZN za preprečevanje vseh vidikov nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem, boj proti njim in njihovo izkoreninjenje ter njegovega podpornega sistema za izvajanje (PoA-ISS), RVSZN 1540 (2004) in skrbniškega sklada ZN za podporo sodelovanju pri urejanju področja orožja (UNSCAR). Izvajalska agencija bi morala ustrezno sodelovati z navedenimi subjekti, ki zagotavljajo pomoč, da ne bi prihajalo do podvajanja prizadevanj ter da bi bila zagotovljena največja usklajenost in dopolnjevanje.

4.3. Spodbujanje sodelovanja jug-jug pri nadzoru nad izvozom z ustreznimi instrumenti Unije

Namen projekta je tudi zagotoviti, da bodo države, upravičene do pomoči, ki se zagotavlja na podlagi tega sklepa, bolje seznanjene z instrumenti Unije, s katerimi je mogoče podpreti sodelovanje jug-jug pri nadzoru izvoza. Zato bi bilo treba pri dejavnostih pomoči, predvidenih v točkah 3.2 in 3.3, obveščati o razpoložljivih instrumentih, kot je pobuda EU za centre odličnosti na področju JRKB, in spodbujati njihovo uporabo.

5. Upravičenke

5.1. Upravičenke do posebnih programov pomoči in priložnostnih delavnic za pomoč v zvezi s PTO

Do projektnih dejavnosti iz točke 3.2 in 3.3 so lahko upravičene države, ki zaprosijo za pomoč pri izvajanju PTO, izbrane pa bodo, med drugim, po naslednjih merilih:

- podpis PTO in stanje izvajanja mednarodnih instrumentov za nadzor trgovine z orožjem in prenosa orožja, ki veljajo za zadevno državo;
- verjetnost, da bodo dejavnosti pomoči uspešno prispevale k ratifikaciji PTO;
- ocena morebitne že prejete ali načrtovane pomoči pri nadzoru nad prenosom blaga z dvojno rabo in orožja;
- pomen države pri svetovni trgovini z orožjem;
- pomen države za varnostne interese Unije;
- upravičenost do uradne razvojne pomoči.

5.2. Upravičenke do regionalnih seminarjev

Do regionalnih seminarjev so lahko upravičene države, ki so članice ali spadajo pod okrilje regionalnih organizacij iz točke 3.6.2.

Države, ki bodo povabljene na vsakega od seminarjev, in udeležence na predlog izvajalske agencije izbere visoki predstavnik po posvetovanju s COARM.

6. Izvajalec

Izvajanje tega sklepa Sveta bo poverjeno uradu BAFA. BAFA bo po potrebi sodeloval z agencijami držav članic za nadzor nad izvozom, ustreznimi regionalnimi in mednarodnimi organizacijami, možganskimi trusti, raziskovalnimi instituti in nevladnimi organizacijami.

BAFA je med najbolj izkušenimi za zagotavljanje pomoči pri nadzoru nad prenosom ter dejavnosti ozaveščanja. Te izkušnje je pridobil na vseh ustreznih področjih strateškega nadzora nad prenosom, povezanih z vprašanji JRKB, blaga z dvojno rabo in orožja.

Glede pomoči pri nadzoru nad prenosom in ozaveščanja o njem je BAFA že uspešno izvedel Sklep 2009/1012/SZVP. Sedaj je odgovoren za izvajanje Sklepa 2012/711/SZVP, ki nadgrajuje Sklep 2009/1012/SZVP in naj bi okrepil sisteme nadzora nad izvozom orožja v upravičenih državah, tako da bo zagotovljena večja preglednost in odgovornost v skladu z okvirom Unije, ki je bil vzpostavljen na podlagi Skupnega stališča 2008/944/SZVP.

Glede blaga z dvojno rabo in blaga s področja JRKB je BAFA izvajalska agencija sedanjega programa pomoči in ozaveščanja pri nadzoru nad izvozom blaga z dvojno rabo, financiranega iz instrumenta za stabilnost, pri čemer je pridobil poglobljeno znanje o sistemih nadzora nad prenosom v državah, za katere se izvaja navedeni program. To znanje se še pogloblja s postopnim izvajanjem projektov na področju nadzora nad prenosom na podlagi instrumenta za stabilnost, pri katerem sodeluje tudi BAFA, kot je pobuda za center odličnosti na področju JRKB.

BAFA je tako odlično usposobljen za odkrivanje prednosti in pomanjkljivosti sistemov nadzora nad prenosom v državah, ki bi lahko bile upravičene do podpornih dejavnosti pri izvajanju PTO, predvidenih v tem sklepu. Posledično je tudi najbolj sposoben izkoristiti sinergije med različnimi programi pomoči ter preprečiti nepotrebno podvajanje.

Zakoni, upravni postopki, sredstva za izvrševanje in agencije, ki urejajo nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo, se precej prekrivajo s tistimi, ki urejajo nadzor nad izvozom konvencionalnega orožja, zato bo ključni izziv pri dejavnostih pomoči v zvezi s PTO upoštevanje pomoči, ki je že bila zagotovljena na področju zmanjševanja nevarnosti, povezanih z JRKB in blagom z dvojno rabo. Izbor BAFA prispeva k temu, da pomoč v zvezi s PTO ustrezno dopolnjuje pomoč, ki se že zagotavlja na podlagi programov na področju blaga z dvojno rabo, zmanjševanja nevarnosti JRKB ter nadzora nad izvozom orožja.

7. Prepoznavnost Unije in razpoložljivost gradiva o pomoči

Na gradivu, pripravljenem med projektom, bo zagotovljena prepoznavnost Unije, predvsem z logotipom in grafično podobo, ki sta bila dogovorjena za izvajanje Sklepa 2012/711/SZVP.

Za dejavnosti pomoči v zvezi s PTO, določene v tem sklepu Sveta, se bo spodbujala uporaba spletnega portala, določenega v Sklepu 2012/711/SZVP in se trenutno pripravlja.

Zato bi morala izvajalska agencija med ustreznimi dejavnostmi pomoči, ki jih izvaja, obveščati o spletnem portalu ter spodbujati njegovo uporabo in uporabo njegovih tehničnih orodij. Pri spodbujanju uporabe spletnega portala bi morala zagotoviti prepoznavnost Unije.

8. Ocena učinka

Ko bodo končane zadnje dejavnosti, določene v tem sklepu, bi bilo treba strokovno oceniti njihov učinek. Učinek bo na podlagi informacij in poročil izvajalske agencije ocenil visoki predstavnik v sodelovanju s COARM in po potrebi delegacijami Unije v upravičenih državah ter drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi.

Pri državah, ki so prejele pomoč iz posebnih programov pomoči, bi bilo treba pri oceni učinka posebno pozornost nameniti številu držav, ki so ratificirale PTO, in razvoju njihovih zmogljivosti za nadzor nad prenosom orožja. V to oceno zmogljivosti upravičenih držav za nadzor nad prenosom orožja bi morali biti zajeti predvsem priprava in izdaja ustreznih nacionalnih predpisov, sposobnost prijave izvoza in uvoza orožja ter pristojnosti ustreznih upravnih organov, odgovornih za nadzor nad prenosom orožja.

9. Poročanje

Izvajalska agencija bo pripravila redna poročila, tudi po dokončanju vsake od dejavnosti. Poročila bi morala biti predložena visokemu predstavniku najpozneje šest tednov po dokončanju zadevnih dejavnosti.
